Edukacja Obywatelska
Zajęcia z dnia 5.02.21
Kultura Japonii

Kokeshi, lalki produkowane w całej Japonii, według regionów posiadają różne kształty, ozdobione są różnymi wzorami i kolorami. Rzemieślnicy tworzący kokeshi nazywają się kiji-ya. Są to drewniane lalki o kształcie zaokrąglonego prostokąta, ręcznie malowane na kolory czarny lub czerwony, purpurę, żółć, niekiedy pokrywa się je woskiem. To, co je wyróżnia jest to że nie posiadają rąk i nóg, a na spodzie widnieje podpis artysty, oraz to że każda z nich, jako że są one malowane nie są identyczne, co nadaje im pewnego niepowtarzalnego uroku. Oryginalne lalki można spotkać w okolicy gorących źródeł w górzystych terenach Japonii Tohoku – laleczki z tego regionu nazywa się dento – są one ślicznymi pamiątkami z wyprawy w gorące źródła. Służyły one nie tylko do zabawy, ale też do poklepywania się po plecach, aby pokazać jak przyjemnie jest w gorącej wodzie. Laleczki te najchętniej oddawano dzieciom w wioskach rolniczych, miało to przynosić szczęście i dobre żniwa. Pod warunkiem oczywiście że dzieci rolników się nimi bawiły. Kokeshi również przypomina o słodkim czasie dzieciństwa, więc dawano je w podarunku w czasie urodzin i narodzin dzieci. Co więcej, dzięki urokowi i słodyczy przypominają o dziewczęcym pięknie.

Laka – żywica sumaka lakowego rosnącego na południe od rzeki Jangcy, używana w japońskiej i chińskiej sztuce zdobniczej, często barwiona i rzeźbiona. Żywica sumaka lakowego, wypływająca z drzewa w postaci szarej emulsji, ciemnieje na powietrzu, a po usunięciu wody – twardnieje. Jest odporna na działanie wody, kwasów, alkoholu

Sushi – potrawa japońska złożona z gotowanego ryżu zaprawionego octem ryżowym oraz różnych dodatków w postaci, przeważnie surowych: owoców morza, wodorostów nori, kawałków ryb, warzyw, grzybów, a także omletu japońskiego (tamago-yaki), tofu, ziarna sezamowego. Ze względu na bardzo krótki termin przydatności do spożycia, w restauracjach japońskich jest przygotowywana po dokonaniu zamówienia.

Pałeczki – dwa drążki wykonane zwykle z drewna, oszlifowane, czasem pokrywane i zdobione, używane w niektórych krajach Dalekiego Wschodu jako główne sztućce. Są to najpopularniejsze sztućce na świecie – używają ich ponad dwa miliardy ludzi.

Fudżi czynny wulkan i zarazem najwyższy szczyt Japonii (3776 m n.p.m.). Leży na wyspie Honsiu, na południowy zachód od stolicy, Tokio. W 2013 roku góra Fudżi została wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO jako obiekt dziedzictwa kulturowego – święte miejsce i źródło artystycznej inspiracji.

Wachlarz. W parnych miesiącach letnich w zachodniej i środkowej Japonii, wachlarz służy do ochłody, odpędzania insektów, lub rozniecania ognia. Jest też środkiem wyrazu w tańcu. Wachlarz z papieru powstał w IX wieku. Wąskie drewniane "szprychy" tworzą w nim stelaż dla wycinka koła z papieru. Ta wynaleziona w Japonii forma wachlarza była popularna na całym świecie.

Anime to co prawda filmy animowane, mają one jednak z mangą wiele wspólnego. Łączy je estetyka – bohaterowie mangi i anime mają zazwyczaj duże oczy, małe nosy i zawadiackie fryzury, choć to nie reguła. Drugie podobieństwo to ich autorzy – mandze i anime bliżej pod tym względem do powieści. Tak jak w przypadku książki, zwykle za ich fabułą stoi jedna osoba. W przypadku produkcji z Hollywood i amerykańskich komiksów za produkcję odpowiadają całe sztaby kreatywne!

Dzięki temu najbardziej uznani artyści mangi i anime cieszą się wielkim szacunkiem, a ich dzieła odznaczają się indywidualnością i swobodą – podobnie jak u nas w przypadku pisarzy książek. Doskonałym przykładem jest pan Hayao Miyazaki – autor rodzinnych anime o poszanowaniu natury, więzi człowieka z przyrodą i dorastaniu.

Kimono. Słowo *kimono* składa się z znaków oznaczających „nosić” oraz „rzecz”, dlatego pierwotnie określenie to odnoszono do wszelkiego rodzaju ubrań. Strój ten składa się z dwóch kawałków materiału zszytych z tyłu i związanych szerokim pasem zwanym *obi*. Ponadto krój jest taki sam zarówno w wersji damskiej jak i męskiej. Jedynym elementem, który odróżnia *kimono* noszone przez kobiety od tego noszonego przez mężczyzny jest zakładka tworzona poniżej pasa *obi*, tzw. *ohashiori*. Dodatkowo kobiecy pas *obi* jest szerszy i znacznie bardziej ozdobny.

Długość rękawów tego tradycyjnego stroju pozwala określić stan cywilny noszącej go kobiety. Bowiem *kimona* z długimi, szerokimi rękawami (*furisode*) zarezerwowane są jedynie dla niezamężnych. Natomiast te noszone przez mężatki mają znacznie krótsze i węższe rękawy.